

Den anden Kategori af Hjemmearbejdere er dem, som arbejder for en Fabrik paa den Maade, at de faar udleveret Raavaren fra Fabrikken, tager den med hjem og forarbejder den der; derefter afleverer de den til Fabrikken i færdig Stand. De er ikke selvstændige erhvervsdrivende, og for dem er ifølge § 24, som den forelæa — og foreligger, for det har ikke været muligt at faa gennemført nogen Ændring deri —, den Slags Hjemmearbejde aldeles kategorisk forbudt. Naar det store Flertal har givet sin Tilslutning til at forbyde det, er det udfra forskellige Synspunkter, hvoraf jeg skal nævne ganske enkelte. Der er for det første det, at Kontrollen menes at være overordentlig vanskelig, særlig Kontrollen med Svind, naar der udleveres Tobak fra Fabrikken til Arbejderne, og de skal levere den tilbage igen, og dertil kommer, at de hygiejniske Forhold kræver, at der tages fat med haardere Haand end hidtil. Jeg skal ikke nævne mange Enkeltheder, men der er i Udvalget fremdraget forskellige Forhold. Det staar for os som hævet over enhver Tvivl, at der ved denne Virksomhed i Hjemmet hyppigt arbejdes under sanitære Forhold, som næsten trodser enhver Beskrivelse. Det Hjemmearbejde, her er Tale om, skal være af den værste Art, og da de paagældende alligevel er knyttet til en Fabrik, er Udvalget gaaet med til, til Trods for at vi erkender, at det rammer for haardt paa sine Steder, dog at sige, at den Art Hjemmearbejde for Fremtiden skal være forbudt. Nu er det klart, at i samme Øjeblik man umuliggør et saadant Hjemmearbejde, kan en hel Del af disse Folk derved komme i Vanskeligheder, saa meget mere som de til en vis Grad har anskaffet sig Redskaber til Arbejdet. Efter hvad der foreligger, drejer dette sig ikke om noget stort Beløb for den enkelte, men selve det, at han har haft en Næring, som ikke kan opretholdes, er et Værditab for Manden — og tidt ogsaa for Konen, for det er ogsaa Kvindearbejde. Her foreslog Finansministeren, at der skulde stilles et Beløb af 100 000 Kr. til Raadighed, som kunde anvendes til Erstatning for de Folk, som altsaa gik Glip af deres hidtidige Næring, i alt Fald under den hidtidige Form. Det har i Udvalget været fremdraget, at dette Erstatningsbeløb maatte anses for at være for ringe, og derfor er Udvalget gaaet med til at forhøje det til det dobbelte, og det oven i Købet med den Bemærkning, at da det selvfølgelig er uhyre vanskeligt paa For-

haand at beregne, hvor stort et Beløb der vil blive Trang til der, er de 200 000 Kr. heller ikke nogen absolut fast Grænse. Det er Udvalgets Tanke at stille Ministeren nogenlunde frit, dog saaledes, at hvis ikke alle Pengene gaar med, skal selvfølgelig den Del, der maatte spares, gaa i Statskassen. Men ligesom Grænsen er flydende nedefter, er Udvalget enigt om at betragte den som noget flydende opefter, saaledes at Finansministeren har Ret til at gaa, dog ikke væsentlig, højere end til de 200 000 Kr., for saa vidt det maatte vise sig nødvendigt. Der er dog herved at bemærke, at denne Enighed er paa et vist Punkt sekundær, idet det socialdemokratiske Parti har stillet et primært Forslag — for øvrigt det eneste Sted, hvor det socialdemokratiske Parti har stillet Ændringsforslag, der er afvigende fra dem, det Parti, jeg tilhører, har stillet —, hvorefter der skulde gives Erstatningspligt i Almindelighed, uden at der sattes nogen Begrænsning. Jeg har egentlig ikke Indtrykket af, at man mener, det vil betyde en særlig stor Overskridelse af de 200 000 Kr., men selv om de har erklæret sig sekundært tilfreds med den vaklende Grænse, hævder de dog, at det rigtige vilde være, at der overhovedet ikke sattes nogen Grænse. Vi for vort Vedkommende ser en Fare deri, idet Krævene meget let kan vokse, naar man ser, at der er mere ubegrænsede Pengemidler til Raadighed. Det er aldeles ikke, fordi vi i nogen Maade ønsker at forringe Erstatningen, men vi tror, at de 200 000 Kr. vil være tilstrækkeligt. Socialdemokraterne har deres Tvivl derom, derfor stiller de deres primære Forslag om at stryge Grænsen. Men det er min Opfattelse, at hvis det ikke lykkes at faa det gennemført, vil de loyalt gaa med til Forslaget om de 200 000 Kr. med den lidt flydende Grænse.

Jeg gaar dernæst over til den tredie af de Kategorier af Hjemmearbejde, der er Tale om. Det er Smaafabrikterne, Folk, som løser deres Tobakskort og betaler den årlige Afgift, men samtidig driver det forretningsmæssigt. Forslaget i den foreliggende Skikkelse gaar ud paa, at al den Slags Ting i Virkeligheden skal være forbudt. Det vil sige, i Realiteten hedder det sig, at de skal løse deres Tobakskort og betale Afgiften, og saa skal de altid have mindst tre Lokaler. Det er den Fordring, der almindeligt stilles til Tobaksfabrikanter, at de skal have tre Lokaler, et til Raatobak, et til Arbejderne og et til den færdige Vare. Derved vilde